

How to study Chumash- One book at a time - Breishit class #11

Tracing "Brit bein ha'Btarim" into Sefer Shmot and Devarim

Source sheet for TIM shiur by Menachem Leibtag/

I. Review: Our focus thus far has been the two covenants in Breishit with Avraham Avinu - and how they shape the future.

In today's class, we will trace the centrality of these covenants in Sefer Shmot & Sefer Devarim, to demonstrate once again the thematic connection between all five books of the Torah.

Let's begin with a quick review of both, highlight how they both focus on the promise of "zera" & "aretz"

The key verses of "brit Milah" – Breishit chapter 17 the next time ELOKIM spoke to man!

1And Abram was ninety-nine years old, and God appeared to Abram, and He said to him, "I am the Almighty God; walk before Me and be perfect.

א וַיְהִי אֲבֹרָם בֶּן-תִּשְׁעִים שָׁנָה וַתִּשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא
יְהוָה אֶל-אֲבֹרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי-אל שְׁדֵי הַתְּהִלָּה
לִפְנֵי יְהוָה תָּמִים:...

7And I will establish My covenant between Me and between you and between your seed after you throughout their generations as an everlasting covenant, to be to you for a God and to your seed after you.

ז וְהִקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין
זַרְעֶךָ אַחֲרָיִךְ לְדֹרֹתֶם לְבְרִית עוֹלָם
לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וּלְזַרְעֶךָ אַחֲרָיִךְ:

8And I will give you and your seed after you the land of your sojournings, the entire land of Canaan for an everlasting possession, and I will be to them for a God."

ח וּנְתַתִּי לָךְ וּלְזַרְעֶךָ אַחֲרָיִךְ
אֶת | אֶרֶץ מְגֹרֶיךָ אֶת
כָּל-אֶרֶץ כְּנָעַן לְאַחֲזַת עוֹלָם
וְהִיְתִי לָהֶם לֵאלֹהִים:...

11And you shall circumcise the flesh of your foreskin, and it shall be as the sign of a covenant between Me and between you.

יא וּנְגַמְלֶתֶם אֶת בְּשַׁר עֶרְלֹתֵיכֶם
וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם:

breishit chapter 15 – focus on the word “yerusha”

Conversation #1: re: offspring [zera]

Statement by Hashem:

א אחר הדברים האלה, היה דבר-יהוה אל-אברהם, במחזה, לאמר: אל-תירא אברהם, אנכי מגן לך--שכרך, הרבה מאד.

Question by Avraham

ב ויאמר אברהם, אדני יהוה מה-תתן-לי, ואנכי, הולך ערירי; ובו-משק ביתי, הוא דמשק אליעזר. ג ויאמר אברהם--הו לי, לא נתתה זרע; והנה בן-ביתי, יורש אתי.

God's response/ promise w/ an action/sign

ד והנה דבר-יהוה אליו לאמר, לא יירשד זה: כי-אם אשר יצא ממעיך, הוא יירשד. ה ויוצא אתו החוצה, ויאמר הפט-נא השמימה וספר הכוכבים--אם-תוכל, לספר אתם; ויאמר לו, כה יהיה זרעך.

Final statement

ו והאמן, ביהוה; ויחשבה לו, צדקה.

Conversation #2: - re: future possession of the Land [aretz]

Statement by Hashem:

ז ויאמר, אליו: אני יהוה, אשר הוצאתיך מאור כשדים-- לתת לך את-הארץ הזאת, לרשתה.

Question by Avraham

ח ויאמר: אדני יהוה, במה אדע כי אירשנה.

God's response/ promise w/ an action/sign

ט ויאמר אליו, קחה לי עגלה משלשת, ועז משלשת, ואיל משלש; ותור, וגוזל. י ויקח-לו את-כל-אלה, ויבתר אתם בתוך, ויתן איש-בתרו, לקראת רעהו; ואת-הצפר, לא בתר. יא וירד העיט, על-הפגרים; וישב אתם, אברהם. יב ויהי השמש לבוא, ותרדמה נפלה על-אברהם; והנה אימה חשכה גדלה, נפלת עליו.

יג ויאמר לאברהם, ידע תדע כי-גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדים, וענו אתם--ארבע מאות, שנה. יד וגם את-הגוי אשר יעבדו, דן אנכי; ואחרי-כן יצאו, ברכש גדול.

טו ואתה תבוא אל-אבתיך, בשלום: תקבר, בשיבה טובה. טז ודור רביעי, ישובו הנה: כי לא-שלם עון האמרי, עד-הנה. יז ויהי השמש באה, ועלטה היה; והנה תנור עשן, ולפיד אש, אשר עבר, בין הגזרים האלה.

Final statement

יח ביום ההוא, כרת יהוה את-אברהם--ברית לאמר: לזרעך, נתתי את-הארץ הזאת, מנהר מצרים, עד-הנהר הגדל נהר-פרת. יט את-הסיני, ואת-הסנוני, ואת, הסדמני. כ ואת-החתי ואת-הפרזי...

And we saw how they came together in Shmot chapter 6

ו לכן אמר לבני-ישראל אני יהוה

והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים

והצלתי אתכם מעבדתם

ונגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים :

• וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם לִי לְעָם -- וְהֵייתִי לָכֶם לֵאלֹהִים

• וידעתם כי אני יהוה אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים :

• והבאתי אתכם אל-הארץ: אשר נשאתי את-ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי

אתה לך מורשה אני יהוה :

II. Conquering the Land & brit bein ha'btarim

Devarim 1:5-8 - the opening lines of Moshe's first speech:

ה ה בעבר הירדן, בארץ מואב, הואיל משה, באר את-התורה הזאת לאמר

ו " יהוה אלהינו דבר אלינו, בחרב לאמר: 'רב-לכם שבת, בחר הזה

ז פנו וסעו לך, ובאו הר האמרי ואל-כל שכניו, בערבה בחר ובשפלה

ובנגב, ובחוף הים--ארץ הכנעני והלבנון, עד-הנהר הגדל נהר-פרת .

ח ראה נתתי לפניכם, את-הארץ; באו, ורשו את-הארץ, אשר

נשבע יהוה לאבותיכם לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם, ולזרעם

אחריהם...

י יהוה אלהיכם, הרבה אתכם; והנכם היום, ככוכבי השמים לרב...

יט ונסע מחרב, ונלך את כל-המדבר הגדול והנורא ההוא אשר

ראיתם דרך הר האמרי, כאשר צוה יהוה אלהינו, אתנו; ונבא, עד

קדש ברנע. כ ואמר, אלכם: באתם עד-הר האמרי, אשר-יהוה

אלהינו נתן לנו. כא ראה נתן יהוה אלהיך, לפניך--את-הארץ: עלה

רש, כאשר דבר יהוה אלהי אבתיך לך--אל-תירא, ואל-תחת .

See also Yehoshua 1:1-5

א וַיְהִי, אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה--עֶבֶד יְהוָה; וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל-יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן, מִשְׁרַת מֹשֶׁה לֵאמֹר.

1 Now it came to pass after the death of Moses the servant of the LORD, that the LORD spoke unto Joshua the son of Nun, Moses' minister, saying:

ב מֹשֶׁה עֶבְדִּי, מֵת; וְעַתָּה קוּם עֲבַר אֶת-הַיַּרְדֵּן הַזֶּה,
אֶתְּה וְכָל-הָעָם הַזֶּה, אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר אֲנֹכִי נֹתֵן לָהֶם
לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

2 'Moses My servant is dead; now therefore arise, go over this Jordan, thou, and all this people, unto the land which I do give to them, even to the children of Israel.

ג כָּל-מְקוֹם, אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף-רַגְלְךָם בּוֹ--לָכֶם
נֹתַתִּיו: כֹּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי, אֶל-מֹשֶׁה.

3 Every place that the sole of your foot shall tread upon, to you have I given it, as I spoke unto Moses.

ד מִהַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן הַזֶּה וְעַד-הַנָּהָר הַגָּדוֹל נָהָר-
פָּרַת, כָּל אֶרֶץ הַחֲתִים, וְעַד-הַיָּם הַגָּדוֹל, מִבּוֹא
הַשָּׁמֶשׁ--יְהִיָּה, גְּבוּלְכֶם.

4 From the wilderness, and this Lebanon, even unto the great river, the river Euphrates, all the land of the Hittites, and unto the Great Sea toward the going down of the sun, shall be your border.

ה לֹא-יִתְיַצֵּב אִישׁ לִפְנֵיךָ, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ: כֹּאֲשֶׁר הָיִיתִי
עִם-מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ, לֹא אֶרְפֶּךָ וְלֹא אֶעְזֹבְךָ.

5 There shall not any man be able to stand before thee all the days of thy life; as I was with Moses, so I will be with thee; I will not fail thee, nor forsake thee.

ו חֲזַק, וְאַמֵּץ: כִּי אֶתְּה, תִּנְחִיל אֶת-הָעָם הַזֶּה, אֶת-
הָאָרֶץ, אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתִּי לְאֲבוֹתֶם לָתֵת לָהֶם.

6 Be strong and of good courage; for thou shalt cause this people to inherit the land which I swore unto their fathers to give them.

ז רַק חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד, לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל-הַתּוֹרָה-
אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבְדִּי, אֶל-תְּסוּר מִמֶּנּוּ יְמִין וּשְׂמֹאל:
לִמְעַן תִּשְׁכִּיל, בְּכָל אֲשֶׁר תִּלְךָ.

7 Only be strong and very courageous, to observe to do according to all the law, which Moses My servant commanded thee; turn not from it to the right hand or to the left, that thou mayest have good success whithersoever thou goest.

ח לֹא-יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ, וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם
וְלַיְלָה, לִמְעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת, כְּכָל-הַכְּתוּב בּוֹ: כִּי-אִז
תִּצְלִיחַ אֶת-דְּרָכְךָ, וְאִז תִּשְׁכִּיל.

8 This book of the law shall not depart out of thy mouth, but thou shalt meditate therein day and night, that thou mayest observe to do according to all that is written therein; for then thou shalt make thy ways prosperous, and then thou shalt have good success.

Bamidbar 33:50-55 – just note the word “yerusha”

ג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, בְּעֶרְבַת מוֹאָב, עַל-יַרְדֵּן יְרֵחוֹ,

לֵאמֹר. נֹא דַבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: כִּי אַתֶּם

עֹבְרִים אֶת-הַיַּרְדֵּן, אֶל-אֶרֶץ כְּנָעַן.

נב וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת-כָּל-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ, מִפְּנֵיכֶם, וְאַבְדֹתֶם, אֶת כָּל-
מִשְׁכְּבֵיכֶם; וְאֶת כָּל-צִלְמֵי מִסַּכְתֶּם תִּאבְדוּ, וְאֶת כָּל-בְּמוֹתֶם תִּשְׁמִידוּ.

נג וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת-הָאָרֶץ, וּישְׁבַתֶם-בָּהּ: כִּי לָכֶם נֹתַתִּי אֶת-

הָאָרֶץ, לְרִשְׁתָּ אֹתָהּ. נַד וְהִתְנַחַלְתֶּם אֶת-הָאָרֶץ בְּגוֹרָל לְמִשְׁפַּחְתֵיכֶם..

III. The covenantal promise - From Breishit to Shmot

Last prophecy of Sefer Breishit 46:1-4

א וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל-אָשֶׁר-לוֹ וַיָּבֹא בְּאֶרֶץ שְׁבַע וַיִּזְבַּח זְבָחִים לְאֱלֹהֵי אָבִיו יַצְחָק .

ב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֵת הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַנְּנִי .

ג וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֶל-תִּירָא מִרְדֵּה מִצְרַיִמָּה כִּי-

לְגֹי גְדוֹל אֲשִׁימָךְ שָׁם . ד אָנֹכִי אֵרַד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה וְאָנֹכִי

אֲעַלְּךָ גַם-עִלָּה וַיֹּסֶף יֵשׁוּעַ יְדוֹ עַל-עֵינָיִךְ . ה וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שְׁבַע

וַיֵּשְׂאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-יַעֲקֹב אָבִיהֶם וְאֶת-טַפָּם וְאֶת-נְשֵׁיהֶם בְּעֶגְלוֹת אֲשֶׁר-שָׁלַח פְּרָעָה

לְשֹׂאת אֹתוֹ . ו וַיִּקְחוּ אֶת-מִקְנֵיהֶם וְאֶת-רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ

מִצְרַיִמָּה יַעֲקֹב וְכָל-זֶרְעוֹ אִתּוֹ . ז בְּנָיו וּבְנֵי בְנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו וּבְנֹת בְּנָיו וְכָל-זֶרְעוֹ הֵבִיא

אִתּוֹ מִצְרַיִמָּה . {ס} ח וַאֲלֵה שְׁמוֹת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה יַעֲקֹב

וּבְנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן . ט וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוּךְ וּפְלֹא וְחֶצְרֹן וְכַרְמִי

[see also last lines of Sefer Breishit

Yaakov's last words to Yosef, and Yosef's last words to his brothers]

First prophecy of Sefer Shmot 3:1-10 [burning bush]

ד וַיֵּרָא יְהוָה, כִּי סָר לְרְאוּת; וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה,

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה--וַיֹּאמֶר הַנְּנִי . ה וַיֹּאמֶר, אֶל-תִּקְרַב הֵלֶם; שֶׁל-

נִעְלִיד, מֵעַל רַגְלֶיךָ--כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו, אֲדַמַּת-קֶדֶשׁ

הוּא . ו וַיֹּאמֶר, אָנֹכִי אֱלֹהֵי אָבִיךָ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יַצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב;

וַיִּסְתֵּר מֹשֶׁה, פָּנָיו, כִּי יָרָא, מִהִבֵּיט אֶל-הָאֱלֹהִים .

ז וַיֹּאמֶר יְהוָה, רְאֵה רְאִיתִי אֶת-עַנְי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם;

וְאֶת-צַעֲקוֹתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נַגְשָׁיו, כִּי יָדַעְתִּי אֶת-

מִכְּאֲבֵיו . ח וְאֵרַד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם, וְלְהַעֲלֹתוֹ מִן-הָאֶרֶץ הַהִוא, אֶל-

אֶרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה, אֶל-אֶרֶץ זְבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ--אֶל-מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי, וְהַחֲתִי,

וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי, וְהַחֲוִי וְהַיְבוּסִי...

טז לך ואספת את-זקני ישראל, ואמרת אליהם יהוה אלהי
אבותיכם נראה אלי, אלהי אברהם יצחק ויעקב,
לאמר: פקד פקדתי אתכם, ואת-העשוי לכם
במצרים. וזו ואמר, אעלה אתכם מעני מצרים, אל-
ארץ הכנעני והחתי, והאמרי והפרזי והחוי והיבوسی--אל-
ארץ זבת חלב, ודבש.

IV. Was there a need to be worthy of redemption?

Discussion - how it may relate to the purpose of covenant

Relate - the need to be worthy to conquer the Land

Devarim 4:1

א ועתה ישראל, שמע אל-החקים ואל-המשפטים, אשר
אנכי מלמד אתכם, לעשות--למען תחיו, ובאתם וירשתם
את-הארץ, אשר יהוה אלהי אבותיכם, נתן לכם...

Devarim 8:1

א כל-המצוה, אשר אנכי מצוה היום--תשמרון לעשות:
למען תחיו ורבייתם, ובאתם וירשתם את-הארץ, אשר-
נשבע יהוה, לאבותיכם.

Devarim 11:22-24

כב כי אם-שמר תשמרון את-כל-המצוה הזאת, אשר אנכי
מצוה אתכם--לעשתה: לאהבה את-יהוה אלהיכם, ללכת בכל-
דרכיו--ולדבקה-בו. כג והוריש יהוה את-כל-הגוים האלה,
מלפניכם; וירשתם גוים, גדלים ועצמים מכם. כד כל-
המקום, אשר תדרוך כף-רגלכם בו--לכם יהיה: מן-המדבר
והלבנון מן-הנהר נהר-פרת,